

Kemianteollisuuden liikevaihdon lasku on taittunut ja kääntynyt hienoiseen nousuun. Viennin arvo säilyi tammi-kesäkuussa suunnilleen edellisvuoden tasolla, ja tuotantomäärät olivat hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla. Alan yritykset arvioivat suhdannetilanteen hieman tavanomaista paremmaksi, mutta lähikuukausien suhdanneodotukset ovat varovaisia. Kemianteollisuuden investoinnit lisääntyivät selvästi viime vuonna ja kasvu jatkuu kuluvanakin vuonna.

Liikevaihdon lasku taittui

Kemianteollisuuden liikevaihdon lasku taittui keväällä ja kääntyi hienoiseen nousuun. Tilastokeskuksen liikevaihtoindeksin mukaan huhti-kesäkuun liikevaihto kasvoi 3,1 % edellisvuodesta. Kokonaisuutena tammi-kesäkuun liikevaihto oli kuitenkin vielä 2,8 % vuoden takaista pienempi.

Öljyn hinnan laskun taittuminen tulee kohentamaan kemianteollisuuden lukuja

Suomen kemianteollisuuden liikevaihto ja viennin arvo myötäilevät öljyn hintakehitystä johtuen varsinkin öljytuotteista, joiden hinta heijastelee raakaöljyn hintaa. Vaikutus tulee viiveellä ja yhteys on hieman laimentunut, koska öljyn hinnan laskun myötä öljytuotteiden osuus kemianteollisuuden koko liikevaihdosta on pienentynyt. Vielä vuonna 2014 öljytuotteiden osuus kemianteollisuuden viennistä oli 46 % kun se vuonna 2015 oli enää 34 %.

Raakaöljyn hinta nousi syyskuun puoliväliin mennessä 48 dollariin barreililta. Tammi-kesäkuun keskihinta oli 46 dollaria mikä on noin 30 % vähemmän verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Vienti edellisvuoden tasolla alkuvuonna

Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo oli tammi-kesäkuussa 4,9 miljardia eli vain prosentin edellisvuotta vähemmän huolimatta öljyn hinnan laskusta.

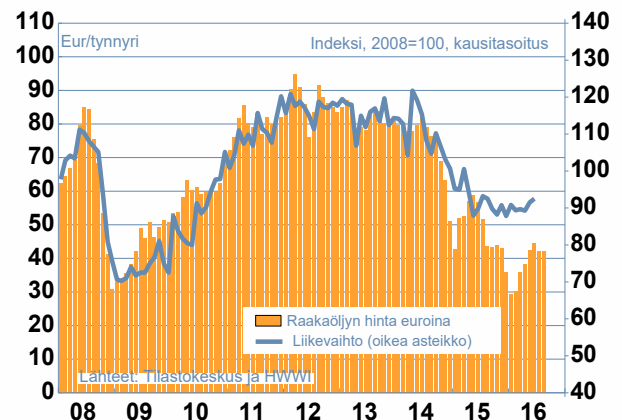
Öljytuotteiden viennin arvo kasvoi tammi-kesäkuussa 10 % edellisvuodesta. Sen sijaan peruskemian tuotteiden viennin arvo laski 6 %, lääkkeiden 5 % sekä kumi- ja muovituotteiden 2 %.

Öljytuotteiden hinnat laskivat 29 % samaan aikaan kun öljyn hinta laski 30 %. Edellisvuoden jalostamoseisokki näkyy nyt kuluvan vuoden luvuissa öljytuotteiden viennimäärän huomattavana 56 prosentin nousuna niin, että kokonaisuutena öljytuotteiden viennin arvo nousi selvästi.

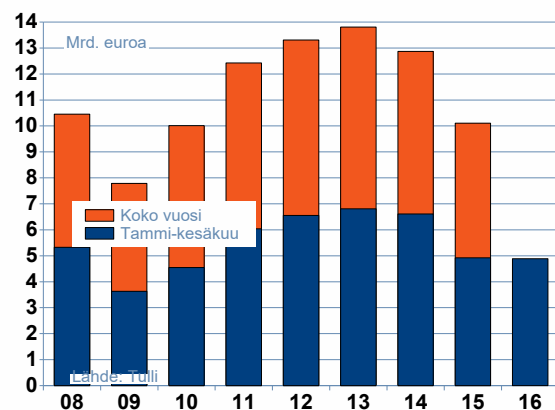
+30%

Kemianteollisuuden investoinnit

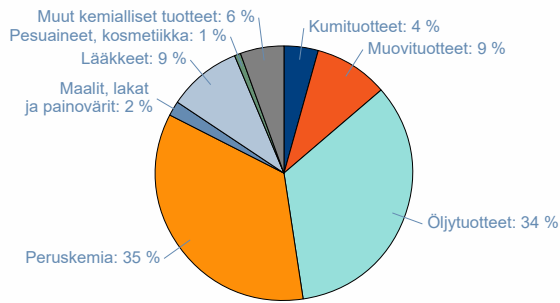
Kemianteollisuuden liikevaihto ja raakaöljyn hinta

Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Kemianteollisuuden tavaraviennin jakauma 2015

Lähde: Tulli

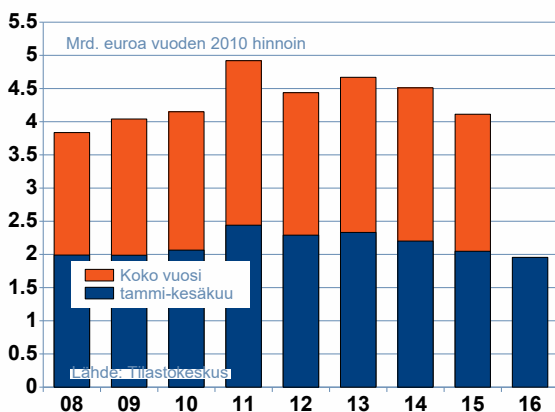
Viidesosa tavaraviennistä kemianteollisuutta

Kemianteollisuuden viennin arvo oli vuonna 2015 noin 10,1 miljardia eli 18,8 % Suomen tavaraviennistä. Peruskemian osuus oli tästä noin 35 %, öljytuotteiden 34 % ja kemian muun tuoteteollisuuden osuus 31 %.

Kemianteollisuuden arvonlisäys säilyttänyt tasonsa

Kemianteollisuuden arvonlisäys oli tammi-kesäkuussa 2,4 miljardia euroa, mikä oli kiintein hinnoin laskettuna 4,5 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Käyvin hinnoin arvonlisäys oli tammi-kesäkuussa prosentin vuoden takaista suurempi. Kemianteollisuuden arvonlisäys on

Kemianteollisuuden arvonlisäys

Lähde: Tilastokeskus

pysynyt melko vakaana, ja se on kiintein hinnoin laskettuna yhä finanssikriisiä edeltävää tasoa korkeammalla. Alan koko viime vuoden käypähintainen arvonlisäys oli 4,9 miljardia euroa.

Peruskemian tuotteiden hinnat laskussa

Peruskemian tuottajahinnat alenivat edelleen vuoden 2016 tammi-heinäkuussa. Hinnat jäivät 6,5 % vuoden takaista alhaisemmiksi.

Lääkkeiden hinnat olivat tammi-heinäkuussa 2,4 % vuoden takaista alemmat. Kumi- ja muovituotteiden hinnat pysyivät vuositason vertailussa likimain ennallaan.

Tuotanto hienoisessa nousussa

Kemianteollisuuden tuotantomäärät olivat tammi-kesäkuussa hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla. Tilastokeskuksen volyyymi-indeksin mukaan tuotanto kasvoi 0,6 % tammi-heinäkuussa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kasvu piristyi kesää kohden.

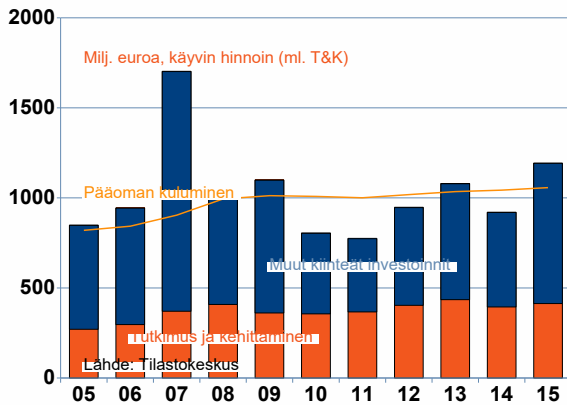
EK:n suhdannebarometrin mukaan tuotannon odotetaan pysyvän likimain ennallaan vuoden kolmannella neljänneksellä, ja hieman vauhdittuvan vuoden loppupuolella.

Kemianteollisuuden tuotanto

Lähde: Tilastokeskus

Kemianteollisuuden investoinnit

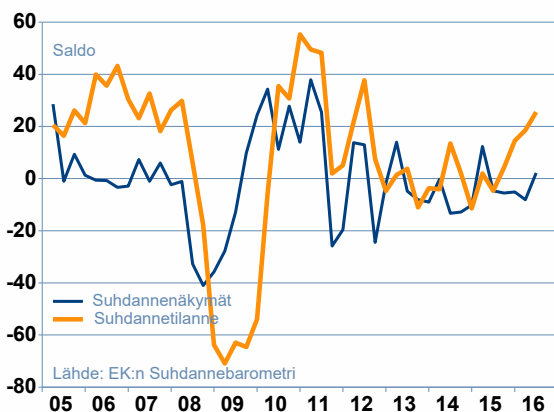
Investoinnit kasvoivat selvästi vuonna 2015

Kemianteollisuuden kiinteät investoinnit (ml. T&K) olivat vuonna 2015 lähes 1,2 miljardia euroa, mikä on lähes 30 prosenttia edellisvuotista enemmän. EK:n investointitiedustelun mukaan vuonna 2016 investointien ennakoidaan lisääntyvän edelleen noin 4 prosenttia. Kemianteollisuus on säilyttänyt koko 2000-luvun pääomatasonsa.

Suhdannetilanne normaalia suotuisampi

Kemianteollisuuden yritykset arvioivat suhdannetilanteen kohentuneen kesän aikana. EK:n elokuussa julkistamassa Suhdannebarometrissa tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli 26.

Kemianteollisuuden suhdanteet

Suhdannetilanteen arvioidaan pysyvän ennallaan loppuvuoden aikana.

Tilastutilanne oli heinäkuussa hieman normaalia heikompi ja heikko kysyntä oli yleisin kapeikkotekijä 17 prosentin osuudella.

Henkilöstön määrä vähenee hieman

Henkilöstö väheni EK:n Suhdannebarometrin mukaan hieman kesän aikana. Työvoiman arvioidaan supistuvan aavistuksen verran myös syksyn lähestyessä.

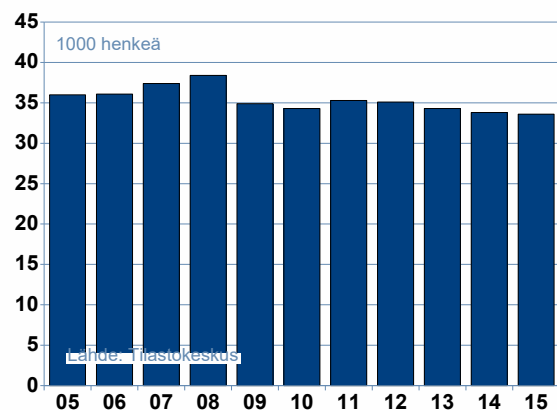
Kemianteollisuus työllistää Suomessa suoraan 34 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat peruskemian tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset.

Palkkasumma lähes ennallaan

Kemianteollisuuden palkkasumma eli maksettujen palkkojen yhteissumma pieneni vuoden 2016 tammi-heinäkuussa 0,7 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Palkansaajien ansiot kohosivat kemianteollisuudessa ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2016 toisella neljänneksellä 1,6 % edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Koko tehdasteollisuuden ansiot kasvoivat samaan aikaan 1,2 %.

Kemianteollisuuden henkilöstö

Suomen talouden kasvu elpyy hitaasti

Suomen bkt:n ennakoidaan kasvavan tänä vuonna noin prosenttien tahtia. Rakentaminen on tällä hetkellä vilkasta ja monien liike-elämän palvelujen liikevaihdot ovat nousussa. Teollisuuden tilanne on heikon vientikysynnän myötä yhä vaikea. Vakaana säilynyt yksityinen kulutus on harvoja talouden valopilkkuja.

Viennin elpyminen pysynee tänä vuonna vielä vaimeana, mutta investointien ennakoidaan vilkastuvan selvästi jo kuluvana vuonna.

Kilpailukykysojimus askel oikeaan suuntaan

Kesäkuussa allekirjoitettu kilpailukykysojimus vie Suomea oikeaan suuntaan. Sojimus antaa mahdollisuuden kilpailukykyyn kehittämislle vienti- ja kotimarkkinoilla ja viitoittaa samalla tietä uudelle työmarkkinamallille. Kemianteollisuus hyväksyi ensimmäisenä liittona kilpailukykysojimuksen neuvottelutulokset.

EU:n peruskemian tuotanto lievässä laskussa

Euroopan kemianteollisuuden suurimman alan, peruskemian tuotantomäärät supistuivat tammi-kesäkuussa 0,4 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Öljytuot-

Keskeiset ennusteluvut

Valtiovarainministeriö (syyskuu 2016)

Vuosimuutos tai taso, %	2015*	2016**	2017**
Euroalueen bkt	1,8	1,7	1,5
Suomen bkt	0,2	1,1	0,9
Vienti, määrä	-0,2	1,0	3,0
Yksityiset investoinnit	2,2	4,3	3,9
Yksityinen kulutus	1,5	1,2	0,7
Kuluttajahinnat	-0,2	0,4	1,1
Ansioitasoindeksi	1,3	1,2	0,8
Työttömyysaste, %	9,4	9,0	8,8

teiden valmistus väheni 1,2 % ja kumituotteiden valmistusmäärät pysyivät ennallaan. Lääkkeiden tuotanto lisääntyi runsaan prosenttiyksikön ja muovituotteiden valmistus kasvoi lähes 4 % vuodentakaiseen verrattuna.

Kemian luottamus EU-tasolla normaalia vahvempi

EU:n peruskemian luottamusindikaattori oli elokuussa hieinan pitkän aikavälin keskiarvoa paremmissa lukemissa. Valmiiden tuotteiden varastot ovat supistuneet ja tuotannon ennakoidaan lisääntyvän loppuvuoden aikana.

Kemia - osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita.

Kemianteollisuudeksi luokitellaan Suomessa

- Öljy-, kaas- ja petrokemian teollisuus
- Kemian perusteollisuus
- Kemian tuoteteollisuuden eri toimialat: lääketeeollisuus, muovi- ja kumiteollisuus, kosmetiikka ja pesuaineet, maaliteollisuus

Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Teksti perustuu 15.9.2016 käytössä olleisiin tietoihin.

Lisätietoja

Johtaja Susanna Aaltonen

Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä

Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi

Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi
Twitter: @kemianteollisuus